

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. 24-36-41

Nr. 06/1688 din " 04 " 05 2013

La nr. 176 din 22.04.2013

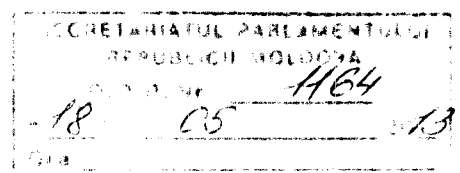
Parlamentul Republicii Moldova

Vă remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului de lege pentru modificarea articolului 64 al Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003.

Anexă: 3 fișe

Director-adjunct

Vadim COJOCARU

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE asupra nivelului coruptibilității proiectului

pentru modificarea articolului 64 al Codului de procedură
penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este deputat în Parlament, autor nemijlocit - deputați în Parlamentul RM, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Prezentul proiect este elaborat pentru a asigura exercitarea de către bănuitul a dreptului său la apărare și respectarea drepturilor și libertăților consacrate în Constituție și Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale.

d. Suficiența argumentării. Potrivit art. 63 alin. (1) subalin. 3) din Codul de procedură penală nr.122-XV din 14.03.2003 (în continuare CPP) persoana poate fi recunoscută în calitate de bănuitul prin ordonanța de recunoaștere în această calitate. La art. 64 alin. (2) subalin. 5) din CPP este prevăzută posibilitatea procurorului de a amâna până la 6 luni, prin ordonanță motivată, aducerea la cunoștință a actului procedural de recunoaștere în calitate de bănuitul, în cazul în care judecătorul de instrucție a autorizat măsuri speciale de investigație.

Constituția Republicii Moldova garantează la art. 26 dreptul oricărei persoane la apărare. Și la art. 64 alin. (1) din CPP este prevăzut dreptul bănuitului la apărare și obligația organului de urmărire penală de a asigura bănuitul cu posibilitatea de a-și exercita acest drept prin toate mijloacele și metodele care nu sunt interzise de lege. Persoana recunoscută în calitate de bănuitul și poate exercita drepturile de care dispune potrivit CPP doar din momentul în care cunoaște despre calitatea sa procesuală. Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale prevede la art. 6 par. 3 dreptul persoanei acuzate de a fi informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înțelege și în mod amănunțit, asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa; de a dispune de timpul și de înlesnirile necesare pregătirea apărării sale; de a se apăra el însuși sau să fie asistat de un apărător ales de el și, dacă nu dispune de mijloace necesare pentru a plăti un apărător, să poată fi asistat în mod gratuit de un avocat din oficiu.

Autorizarea de către judecătorul de instrucție a unor măsuri speciale de investigație nu poate justifica împiedicarea persoanei să-și exercite dreptul la apărare și respectiv a tuturor drepturilor de care dispune potrivit CPP.

Considerăm că argumentele invocate de autor justifică necesitatea modificării propuse.

Totodată atragem atenția autorului asupra faptului că prevederile din CPP ce prevăd amânarea aducerii la cunoștință a bănuielii este condiționată de faptul că mai multe acțiuni de urmărire penală și mai ales măsuri speciale de investigație pot fi îndeplinite doar în privința bănuitului, învinuitului sau dacă în cauza penală există o persoană recunoscută în calitate de bănuit. De exemplu, conform alin.(3) al art. 132/8 CPP „pot fi supuse interceptării și înregistrării comunicările bănuitului, învinuitului sau a persoanelor care primesc de la bănuit, învinuit sau inculpat ori transmit acestuia informații relevante pentru cauza penală.

Potrivit redacției actuale, în perioada amânării aducerii la cunoștință a bănuielii se pot autoriza și îndeplini măsuri speciale de investigație care să aibă o eficiență maximă deoarece eventualul bănuit nu cunoaște despre îndeplinirea acestora. În cazul dacă se va exclude termenul de amânare de aducere la cunoștință a bănuielii, îndeplinirea măsurilor speciale de investigație devine irațională și ineficientă deoarece bănuitul va afla imediat despre bănuiala ce i se incriminează.

Pentru a depăși această situație ce poate bloca activitatea organelor de urmărire penală, urmează a fi exclusă această restricție de aplicare a măsurii speciale de investigație (art. 132/8 – interceptarea și înregistrarea comunicărilor) doar când există o persoană recunoscută în calitate de bănuit. Respectiv propunem următoarea redacția a alin. (3) al art. 132/8 din CPP:

„Pot fi supuse interceptării și înregistrării comunicările persoanelor care contribuie în orice mod la comiterea infracțiunilor prevăzute la alin. (2) și în privința cărora există date ce pot conduce rezonabil la o concluzie că aceste persoane primesc ori transmit informații relevante pentru cauza penală”.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Implementarea proiectului nu presupune cheltuieli financiare suplimentare.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale. În lipsa unei justificări a interesului public

Din textul proiectului nu rezultă stabilirea și promovarea unor interese/beneficii de grup sau individuale în detrimentul interesului public.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sunt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. La momentul examinării prezentului proiect pagina web oficială a Parlamentului Republicii Moldova, în special compartimentul Proiecte de acte legislative, nu a putut fi accesat pentru a verifica plasarea proiectului.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigue

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Nu sunt identificate conflicte ale normelor de drept, capabile să genereze coruptibilitate.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sunt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sunt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sunt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărârea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției nr. 47 din 03.05.2007, de către

 Valeriu Cupcea
inspector principal Direcția legislație și expertiză anticorupție
07 Mai 2013

Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a Centrului Național Anticorupție - www.cceec.md